

Ιατρείο η Εκκλησία

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Μητροπ. Λεμεσού Αθανάσιος / Ορθόδοξη πίστη](#)

Αθανάσιος
Μητροπολίτης Λεμεσού

Του Μητροπολίτη Λεμεσού Αθανασίου

Θα προσπαθήσουμε παιδιά να έχουμε μια σειρά ομιλιών σε μια βάση για να μπορέσουμε να προχωρήσουμε στην αληθινή γνώση της πνευματικής ζωής, διότι οι πατέρες της εκκλησίας μας, έδιδαν πολλήν βάση και πολλή προσοχήν, ώστε ο άνθρωπος από την αρχή που θα αρχίσει να ξεκινήσει την πνευματική του ζωή να βάλει πολύ σωστά τα πράγματα μέσα του.

Διότι η πνευματική ζωή, η εν Χριστώ ζωή έχει πολύ λεπτότητα, και πολλήν ακρίβεια. Είναι παραδείγματος χάριν όπως μια χημική εξίσωση στην οποία τα στοιχεία πρέπει να μπου με πολύ σωστόν τρόπο, διότι αν δεν τοποθετηθούν σωστά θα έχουμε λάθος αποτελέσματα και καμιά φορά αυτά τα αποτελέσματα είναι πολύ οδυνηρά κυρίως στον πνευματικό χώρο, στην πνευματική πορεία μας, και έτσι έδιδαν πολύ προσοχή ώστε από την αρχή που θα αρχίσει ο άνθρωπος να λάβει σωστές γνώσεις, την σωστή γνώση.

Γι αυτό και εγώ εθεώρησα καλό να αρχίσουμε να μιλούμε από την πρώτην βάση, από την βάση αυτήν της γνώσεως του ανθρώπου. Οι Άγιοι Πατέρες αν και ήσαν άνθρωποι πνευματικοί και θεολόγοι, όχι με την έννοια των σημερινών που

σπουδάζουν σε πανεπιστήμια και παίρνουν ένα χαρτί που λέει θεολόγοι, αλλά ήταν θεολόγοι άνθρωποι οι οποίοι ομιλούσαν με τον Θεόν.

Ομιλούσαν περί Θεού από την εμπειρία τους, έγραψαν λόγους και έργα περί του ανθρώπου. Ακόμα ξέρετε ότι η αγία γραφή, η παλαιά διαθήκη αρχίζει τον λόγο της προς τους ανθρώπους με το να ομιλεί περί της κτήσεως του κόσμου και της κτίσεως του ανθρώπου. Έτσι λοιπόν και εγώ σήμερα θα προσπαθήσω να πω μερικά πράγματα για αυτό το μεγάλο γεγονός, για να καταλάβουμε το πόση σημασίαν έχει το να είναι κανείς άνθρωπος και το ότι πόση σημασίαν έχει το ότι ο Θεός έγινε άνθρωπος και έδωσε σε εμάς την δυνατότητα να γίνομεν Θεοί.

Γι αυτό λοιπόν θα πω μερικά πράγματα που ασφαλώς θα ξέρετε κι από τα σχολεία από τα παιδικά χρόνια αλλά είναι απαραίτητα για να μπορέσουμε πάνω σε αυτά, να οικοδομήσουμε το υπόλοιπο οικοδόμημα, το οποίο με την χάρη του Θεού θα προσπαθήσουμε να επιτύχομεν.

Είναι γνωστό σε όλους μας ότι λέμε στην εκκλησία, ότι ο Θεός έγινε άνθρωπος για να θεώσει τον άνθρωπο. Εμείς οι σημερινοί άνθρωποι δηλαδή οι άνθρωποι οι μετά την πτώση του πρώτου Αδάμ δηλαδή του πρώτου ανθρώπου, δεν γνωρίζουμε πώς ο άνθρωπος βγήκε από τα χέρια του Θεού. Ξέρουμε βέβαια από την Αγία Γραφή ότι ο Θεός έκανε τον άνθρωπον κατ' εικόνα Του και καθ' ομοίωση Του.

Η Αγία Γραφή δεν είναι ένα βιβλίο επιστημονικόν ούτε βιβλίο ανθρωπολογίας, ούτε γεωγραφίας, ούτε αστρονομίας, ούτε τίποτα από όλα αυτά. Και είναι γελοίοι φόβοι αυτοί οι οποίοι παρουσιάζονται κατά καιρούς οι οποίοι φοβούνται μήπως αν τυχόν βρεθούν απολιθώματα ή αν τυχόν βρεθούν αστροναύτες, οι οποίοι θα ανακαλύψουν άλλες ζωές σε άλλους πλανήτες, τότε τι θα πάθει η εκκλησία δηλαδή, και τι θα πάθει η Αγία Γραφή, τρόπον τινά κινδυνεύει να καταρρεύσει.

Δεν υπάρχει κανένας τέτοιος κίνδυνος διότι η Αγία Γραφή ομίλησε περί άλλου γεγονότος. Το γεγονός το οποίο αφορά εμάς τους χριστιανούς είναι ότι ο Θεός εκ του μη όντος εκ του μηδενός από άπειρη αγάπη κινούμενος δημιούργησεν τον άνθρωπον. Δημιούργησε τον άνθρωπον κατ' εικόνα δική Του και καθ' ομοίωσιν Του.

Δηλαδή του έδωσε την εικόναν του, όλα τα χαρίσματα πού έχει αυτός, δηλαδή τρόπον τινά έκανε ένα αντίτυπο του εαυτού του, μίαν φωτογραφία του εαυτού του, αυτό σημαίνει κατ' εικόνα. Όσα έχει ο Θεός στην φύσην του τα έδωσε ως δώρο, ως δωρεάν - χάρη, σε εμάς, και έτσι δεικνύει την μεγάλη αξία του ανθρώπου, διότι ο άνθρωπος είναι ο βασιλιάς όλης της κτήσεως, είναι το κέντρο ολοκλήρου της δημιουργίας.

Γνωρίζομεν από την αποκάλυψη ότι ο πρώτος άνθρωπος ο Αδάμ ο οποίος είχε ως

κύριον έργον εις τον παράδεισον (εις αυτόν τον χώρο όπου ο Θεός τον έβαλε, λειτουργούσαν όλες οι δυνάμεις μέσα του φυσιολογικά). Κι έτσι ολόκληρη η αγάπη του, ολόκληρη η επιθυμία του, ολόκληρος ο νους του, ολόκληρη η καρδιά του, η ισχύς του η δύναμις του, ελειτουργούσαν προς τον Θεόν και δια του Θεού εις την κτίσιν. Αγκάλιαζε την κτίσιν ολόκληρη με φυσικόν τρόπον ο Αδάμ, διότι ολόκληρες οι δυνάμεις του ήσαν ενοποιημένες δεν είχε ακόμα διασπασθεί η προσωπικότητα του.

Ξέρομεν ότι μετά την παράβασιν της εντολής του Θεού αμέσως διακόπηκε η κοινωνία με τον Θεό, διασπάσθηκε η προσωπικότητα και έτσι έχουμε πλέον την εισβολή μέσα στον άνθρωπον των παθών και της αμαρτίας. Η αμαρτία και τα πάθη δεν είναι τίποτε άλλο παρά διαστροφές των ανθρωπίνων κατά φύσιν ενεργειών αυτών δηλαδή των δωρεών που ο Θεός έδωσε στον άνθρωπο. Δηλαδή ο Θεός έδωσε στον άνθρωπον την αγάπη, αφού αυτός είναι αγάπη, και διεστράφη η αγάπη και έγινε μίσος. Από ανιδιοτελής αγάπη έγινε ιδιοτελής αγάπη.

Ο Θεός έδωσε στον νου του ανθρώπου ως έργον, την αδιάλειπτον προσευχή, η αδιάλειπτος προσευχή δεν είναι τίποτε άλλο παρά η συνεχής θεωρία του Θεού, κι όμως με την πτώση εσταμάτησε αυτό το έργο και ο νους εστράφη εις την ύλην, εστράφηκεν εις τον κόσμον, εις την κτίσιν και ελάτρευσε την κτίσιν αντί τον Κτίστην. Και έτσι έχουμε τα γεννήματα της ειδωλολατρίας; η οποία βέβαια δεν ήταν μόνον προ Χριστού αλλά συνεχίζει μέχρι σήμερα με διαφορετικές φάσεις και με διαφορετικά ενδύματα.

Έχουμε την πορεία του ανθρώπου μέσα στους αιώνες, έχουμε την αποκάλυψη του Θεού εις τον εκλεκτό λαό του Ισραήλ, και εν συνεχεία την εισβολή του Θεού εις τον κόσμο, την σάρκωση του Θεού Λόγου. Ο Χριστός ήλθε στον κόσμο, όχι για να μας δώσει το ευαγγέλιον ως σύνολο αληθειών. Το ευαγγέλιον δεν είναι ένα βιβλίο όπως το κοράνι το οποίο έπεσε από τον ουρανόν και λέει μέσα φιλοσοφίες οι οποίες είναι έτσι αφ' εαυτού τους στηριγμένες έτσι για να αποτελούν ένα νόμο και έναν κώδικα στους ανθρώπους. Το ευαγγέλιο δεν είναι τίποτε άλλο παρά η εμπειρία των Αποστόλων που ζούσαν μαζί με τον Χριστό.

Ο Χριστός ήλθε στον κόσμο όχι για να μας αποκαλύψει ιδέες, ή για να μας δώσει μια φιλοσοφία, ή μερικές αρχές, αλλά ήλθε στον κόσμο για να μας δώσει τον Εαυτόν Του, ο οποίος δίδεται στον κόσμο καθημερινώς εις την εκκλησίαν εις την θείαν ευχαριστίαν. Αυτό ήταν το νόημα της σαρκώσεως του Θεού Λόγου.

Και δίδοντας τον Εαυτόν Του στον κόσμο, ταυτόχρονα ανέλαβε τον κόσμο επάνω του, έγινε άνθρωπος, εθέωσεν την ανθρωπινήν φύσην την δικήν Του, την ανέλαβεν εις τον ουρανόν, την εκάθισεν εκ δεξιών του Θεού Πατρός και εν συνεχεία μας

έδειξεν ότι και σε εμάς πλέον ανήκει αυτός ο δρόμος και αυτή η θέσις της δόξας του ανθρωπίνου σώματος, του ανθρώπου στο σύνολό του. Ο άνθρωπος πλέον δεν είναι μόνον ψυχή ή μόνον μία ηθικολογία, αλλά συνολικά άνθρωπος σε όλο του το είναι.

Παραλαμβανόμενος ο Θεός εις τον ουρανόν άφησε στον κόσμο την εκκλησίαν. Και η εκκλησία είναι ακριβώς ο πνευματικός χώρος εις τον οποίο παραδόθηκεν από γενεά σε γενεά ως εμπειρία πλέον η γνώσις του Θεού, του αληθινού Θεού, έτσι η εκκλησία μας από τότε που ήλθε ο Χριστός, από την ημέρα της Πεντηκοστής, έλαβε σαν παρακαταθήκη, σαν θησαυρόν, σαν δώρον, σαν κληρονομιά αυτήν την χάριν του Αγίου Πνεύματος.

Και αυτήν την χάριν του Αγίου Πνεύματος δίδει από γενεά σε γενεά εις τους ανθρώπους, οι οποίοι ακολουθούν αυτή την μέθοδο της εκκλησίας, την μέθοδο των Αποστόλων, και έτσι έχουμε μέσα σε αυτήν την πορεία το σύνολον των Αγίων οι οποίοι είναι η επαλήθευσις του λόγου του Θεού, η επαλήθευσις του ευαγγελίου.

Πολλές φορές διερωτώμεθα όλοι και ιδιαίτερα οι νέοι άνθρωποι για το γεγονός της υπάρξεως της αμαρτίας. Και γιατί μια πράξις είναι αμαρτία και τι σημαίνει αμαρτία. Αυτό έχει μεγάλη σημασία για το θέμα μας για τον άνθρωπον. Διότι όπως είπαμε προηγουμένως εμείς, δεν γνωρίζουμε ποιος είναι ο κατά φύσιν άνθρωπος, δεν είδαμε τον πρώτον άνθρωπον. Ξέρουμε τον σημερινόν άνθρωπον τον εαυτό μας τους γύρω μας, οι οποίοι μπορούμε να πούμε κανείς από εμάς δεν είναι ο φυσιολογικός άνθρωπος, ο κατά φύσιν άνθρωπος.

Έχουμε δηλαδή τον άνθρωπο που έπλασεν ο Θεός τον Αδάμ ο οποίος είναι ο κατά φύσιν άνθρωπος, έχουμε μετά την πτώσιν τον άνθρωπον που είμαστε εμείς, που γνωρίζουμε, ο οποίος είναι ο παρά την φύσιν άνθρωπος, ο υπάνθρωπος ας το πούμε και έτσι έχουμε μετά την σάρκωση του Χριστού τον νέον Αδάμ ο οποίος είναι ο θεάνθρωπος. Έχουμε τον άνθρωπον, τον υπάνθρωπον, και τον θεάνθρωπον.

Τώρα η εκκλησία καλεί όλους μας ο Χριστός να προχωρήσουμε, να αναλάβουμε, να βρούμε τον εαυτό μας, να βρούμε τον πραγματικόν εαυτό μας. Αυτή η εύρεσις του πραγματικού εαυτού, δεν είναι τίποτα άλλο παρά μια πορεία επιστροφής προς τα πίσω. Δηλαδή να επιστρέψουμε εις την κατά φύσιν δημιουργίαν μας. Εκεί όπου, όπως ο Θεός μας έπλασε, και εν συνεχεία αφού εργασθούμεν αυτόν τον χώρο, αυτήν την θέσιν, να υπερβούμεν ακόμα και αυτήν την θέσιν και να ανέβουμε εις την υπερφυσικήν κατάστασιν η οποία είναι η θέωσις και αυτό δεν είναι ηθικολογία ούτε φιλοσοφία, αλλά είναι εμπειρία. Και δόξα τω Θεώ, εις την εκκλησία μας μέχρι σήμερα υπάρχουν άνθρωποι και θα υπάρχουν άνθρωποι πάντοτε, οι οποίοι έφτασαν σε αυτήν την κατάστασιν της θεώσεως και σ' αυτήν την κατάστασιν λειτουργούν

πλέον όλες οι ενέργειες τις οποίες έδωσε ο Θεός σε εμάς, εις την ώρα της δημιουργίας μας και αποδεικνύουν ανά πάσα στιγμή, ότι αυτά τα οποία ο Χριστός εφάνέρωσε στον κόσμο είναι πραγματικότητες και αλήθεια.

Εάν θέλαμε σήμερα να κατατάξουμε την θεολογία, την εκκλησία, στο Πανεπιστήμιο ας το πούμε, στον χώρο του πανεπιστημίου, θα ήταν μεγάλο λάθος εάν την κατατάσσαμε όπως κατατάχθηκε δυστυχώς εις τον χώρον της φιλοσοφικής σχολής, ή της νομικής σχολής, ή της ψυχολογικής σχολής, ή των κοινωνιολογικών επιστημών κτλ.

Το ότι εις τον Ελλαδικό χώρον η θεολογική σχολή κατετάχθηκε στις θεωρητικές επιστήμες, είναι αποτέλεσμα ακριβώς μιας λανθασμένης νοοτροπίας, μιας δυτικής επίδρασης κατά την οποίαν η θεολογία, η εμπειρία του θεού ήταν θέμα γνωσιολογικό. Οπότεν ήταν φιλοσοφία και ήταν νοησιαρχία. Σήμερα ένας ορθόδοξος, ένας άγιος, θα κατέτασσε άνετα την εκκλησία εις την ιατρική σχολή. Διότι η εκκλησία δεν είναι τίποτε άλλο παρά ένας πνευματικός χώρος, όπου θεραπεύεται ο πνευματικά άρρωστος άνθρωπος. Και δεν τον θεραπεύει ως δια μαγείας ούτε τον θεραπεύει με ευχές, αλλά τον θεραπεύει με συγκεκριμένη μέθοδο, η οποία μέθοδος έχει πειραματισθεί επί των αγίων, έχει αποδείξει την αλήθειαν της μεθόδου έχει καταντήσει σε αξίωμα, και έχει αναχθεί πλέον σε επιστημονικήν οδόν, διότι χιλιάδες εκατομμύρια άνθρωποι δια της μεθόδου αυτής βρήκαν την πνευματικήν υγείαν και την πνευματικήν ισορροπίαν. Η οποία δεν είναι τίποτε άλλο παρά η επιστροφή του ανθρώπου εις τον χώρον, εις τον τρόπον, εις το αξίωμα, της πρώτης δημιουργίας του από τον Θεόν, και εν συνεχεία της αναβάσεως του εις την κατάστασιν της θεώσεως.

—

Είπαμε λοιπόν ότι η εκκλησία κατατάσσεται από ορθόδοξον άποψη εις τον χώρον της ιατρικής, διότι πρόκειται πράγματι περί ιατρείας. Και σε αυτό το νοσοκομείον το πνευματικόν, ο ιατρός δεν είναι άνθρωπος, αλλά είναι ο ίδιος ο Θεός, ο οποίος λειτουργεί, διακονεί τους ασθενείς ανθρώπους, δια των αγίων του οι οποίοι έχουν εμπειρία αυτής της θεραπευτικής οδού.

Από την μικρή μου πείρα, την προσωπική μου ως ασθενής άνθρωπος, και από την πείρα μου ως ιερέας, μοναχός, μπορώ να πω ότι πράγματι είναι γεγονός ότι συναντούμε καθημερινά ολόκληρην αυτήν την τραγωδία της διασπάσεως της ανθρώπινης προσωπικότητας. Και ανακαλύπτουμε ότι η αμαρτία είναι η μεγαλύτερη ασθένεια του ανθρώπου.

Λέω καμιά φορά και στον εαυτό μου και σε άλλους ανθρώπους, ότι θα ήταν ευχής

έργον η αμαρτία να εθεράπευε τον άνθρωπον και σήμερα οι πιο πολλοί άνθρωποι θα ήταν όλοι υγιείς ή τουλάχιστον ευτυχισμένοι. Διότι σήμερα εκαταργήθηκε αυτή η έννοια και εθεοποιήθηκε η αμαρτία, και άραγε λοιπόν αν κάνεις πράγματα τα οποία είναι παραβάσεις της κατά φύσιν δημιουργίας σου, θεωρούνται φυσιολογικά, ενώ αν αντιστρατευθείς, θεωρείται αυτό ότι είναι παρά φύσιν και ότι πρέπει να είσαι άρρωστος, για να μην κάνεις αυτά που κάνουν όλοι.

Όμως το παράδοξον είναι ότι, όσο απελευθερώνεται ο άνθρωπος, όσο επιτελεί αυτά τα οποία εθεωρούντο ή θεωρούνται αμαρτίες, περισσότερο εμπλέκεται σε μια άρρωστην κατάσταση, ο οποίος δεν μπορεί να βγει από μέσα. Και τελικά εάν η ψυχή του παραμείνει ζωντανή, τότε θα γευθεί πολύ πικρά αυτόν τον δρόμο στον οποίον μπήκε μέσα και μετά πολλών δακρύων θα θελήσει να βγει.

Είδα εκατοντάδες ανθρώπους να κλαίνουν με μαύρα δάκρυα για τους καρπούς της αμαρτίας. Δεν είδα κανέναν άνθρωπον να κλάψει γιατί ακολούθησε τον δρόμο της εμπειρίας των αγίων. Αντίθετα ενώ εις τα μάτια του κόσμου φαίνοντο δυστυχισμένοι, όμως αυτοί η καρδιά τους ήτο γεμάτη με ουράνια χαρά και ανέκφραστη μακαριότητα, την οποίαν ευχόμαστε πολλές φορές έστω ψήγματα, να είχαν οι άνθρωποι για να καταλάβουν που τελικά ευρίσκεται αυτή η ευτυχία την οποία ψάχνουν.

Επειδή είπαμε για τη αμαρτία και τις συνέπειες της, θα πούμε και λίγα λόγια για το τι σημαίνει αμαρτία. Αφού λοιπόν ξέρομεν ότι τελικά βρισκόμαστε στην κατάσταση της πτώσεως του υπανθρώπου, του διασπασμένου ανθρώπου, του διασκορπισμένου, του ανθρώπου ο οποίος παρουσιάζει μέσα του πολλούς εαυτούς και πολλές θελήσεις και πολλές ενέργειες και ποικιλίαν νοοτροπίας.

Διερωτόμαστε γιατί λοιπόν μια πράξις να είναι αμαρτία, και λένε πολλά παιδιά, γιατί πάτερ αυτό το πράγμα που είναι τόσο ωραίο, μας ευχαριστεί, είναι στα μάτια μας τόσο λαμπερό, δηλαδή όπως τα ωραία ρούχα μέσα στις βιτρίνες, η εκκλησία να έρχεται να μας απαγορεύει να το δοκιμάσουμε, μας απαγορεύει να το χαρούμε;

Δηλαδή η εκκλησία είναι τόσο σκληρή; Εμφανίζεται στα μάτια των ανθρώπων σαν μια κακή μάγισσα, η οποία δεν αφήνει τα μικρά παιδιά της να γευθούν και να χαρούν την ζωή τους; Γιατί έτσι της κατέβηκε της εκκλησίας να πει, ας πούμε, ότι αυτές οι πράξεις είναι αμαρτία; Ή μήπως ο Θεός εκάθισε και σκέφθηκε εκεί στον ουρανό που είναι και είπε: “να βγάλω μερικές πράξεις σαν αμαρτίες, για να τυραννώ τους ανθρώπους”;

Αυτές οι αντιλήψεις εδόθησαν εις τον μεσαίωνα εις την δύσιν, και εν μέρει

ευρίσκονται και εις τον μουσουλμανισμό και έτσι ας πούμε εισχώρησαν και στον λαόν μας. Εις την ορθόδοξόν μας παράδοσιν ουδέποτε υπήρχε αυτή η αντίληψις. Η αμαρτία είναι αμαρτία ως συγκεκριμένες πράξεις, διότι δεν είναι μες την φύσιν του ανθρώπου. Διότι ο πρώτος άνθρωπος, ο Αδάμ, ευρισκόμενος εις τον παράδεισο, ευρισκόμενος εις την κατά φύσιν δημιουργία του δεν έπραττε αυτά τα πράγματα, δεν λειτουργούσε κατ' αυτόν τον τρόπον.

Οπότε η αμαρτία δεν είναι τίποτε άλλο παρά τα συμπτώματα και η ίδια η αρρώστια και οι εντολές του Θεού, το να μην πεις ψέματα, να μην κλέψεις, να μην σκοτώσεις, να μην επιθυμήσεις να μην κάνεις σαρκικές αμαρτίες, αυτά δεν είναι τίποτα άλλο παρά τα αντίδοτα και παρά η θεραπευτική αγωγή η οποία δίδεται ώστε ο άνθρωπος να αποβάλλει από μέσα του αυτό το δηλητήριο της ασθένειας και να μπορέσει να λειτουργήσει κατά φύσιν.

Και έτσι με πολλή φιλανθρωπία και με πολλή αγάπη ο Θεός, εντόπισε την αμαρτία για να μας ευκολύνει, κατ' ακρίβεια ο Θεός δεν έπρεπε να μας δώσει εντολές, είναι προσβολή στην ανθρώπινη φύση οι εντολές. Γι αυτό και όταν ο άνθρωπος υπερβεί, φύγει από την κατάσταση του δούλου, τότε καταργούνται και οι εντολές. Διότι όπως λέει και ο Απόστολος Παύλος "δικαίω νόμος ου κείται", στον δίκαιο δεν υπάρχει νόμος. Διότι πλέον ο δίκαιος λειτουργεί φυσιολογικά.

Δε χρειάζεται να του πει ο Θεός δηλαδή, να μη κλέβει αν μη λέει ψέματα, να μην αμαρτάνει. Διότι η φύσις του πλέον λειτουργεί αρμονικά, και αυτή η ενάρτεος ζωή είναι πλέον φύσις γι αυτόν, και δεν χρειάζονται οι εντολές, μένει μόνον τρία πράγματα, η πίστις εις τον Θεόν, η οποία πίστις δεν είναι θεωρία, δεν είναι φιλοσοφία ας την πούμε, γιατί είναι θεωρία από το ρήμα θεωρώ-βλέπω, είναι όρασις του Θεού, εμπειρία του Θεού.

Μένει η ελπίς εις την έλευσιν του Χριστού και εις την είσοδον του ανθρώπου εις την βασιλείαν του Θεού, και μείζον πάντων η αγάπη, δηλαδή η ένωσις, αυτή η ερωτική ένωσις του ανθρώπου μετά του Θεού και κατά την οποίαν ο άνθρωπος θεούται και ταυτόχρονα αγκαλιάζει κατά τρόπον απόλυτον ολόκληρην την δημιουργίαν σε σχέσιν αγάπης, σε σωστήν σχέσιν αγάπης ως άνθρωπος υγιής και θεραπευμένος από την αμαρτία.

Είναι γεγονός ότι ο άνθρωπος ζει μία τραγωδία μέσα του και είναι τραγωδία της διασπασμένης προσωπικότητάς του. Βλέπετε ο άνθρωπος (όπως είπαμε προηγουμένως), αποφασίζει να κάνει ένα έργο αγαθόν, σε λίγον όμως πιεζόμενος από εξωτερικούς και εσωτερικούς παράγοντες, κάνει άλλα πράγματα από ό,τι θέλει, τον πιάνουν οι τύψεις, οι ενοχές, δημιουργείται μέσα του τρόπον τινά μία διάσπασις, άλλα θέλει και άλλα κάνει. Είναι τα συμπτώματα της αρρώστιας, της

ασθενείας.

Όμως πρέπει να μάθουμε ότι η σχέση μας με τον Θεόν δεν είναι σχέσις αναμαρτησίας, δηλαδή δεν είναι ότι εμείς θα καταστούμε από την πρώτη στιγμή αναμάρτητα όντα, και ηθικές προσωπικότητες τέλειες, ώστε από αυτά να βγαίνει μία χαρά η οποία έχει ως βάση τον εγωισμό και την οίηση. Η σχέση μας με τον Θεό είναι σχέσις αγάπης, σχέσις παιδιών προς τον πατέρα τους. Και σχέσις (για να πούμε την ορολογία των πατέρων), σχέσις μετανοίας. Στην ορθόδοξη εκκλησία δεν υπάρχει αναμαρτησία, υπάρχει μετάνοια.

Η μετάνοια είναι δηλαδή αυτή η αίσθησις του ανθρώπου ότι όντως παραβαίνει την εντολή του Θεού, η οποία εντολή του Θεού είναι η θεραπεία του και λειτουργεί διεστραμμένα. Όταν αισθανθεί την διαστροφή της σχέσεώς του, τότε αρχίζει να προσεύχεται. Αυτή η προσευχή είναι η εκζήτησις του ελέους του Θεού, της υπάρξεως του Θεού, διότι ο Θεός είναι πρόσωπο, ο Θεός δεν είναι ιδέα.

Ο Θεός είναι πρόσωπο και μάλιστα το κατ' εξοχήν πρόσωπον βάσει του οποίου δημιουργηθήκαμε και εμείς. Και εάν οποιαδήποτε προσωπική σχέση στον κόσμο αυτόν έχει δύναμιν, φανταστείτε πόση δύναμιν έχει, και πόσην έντασιν έχει η προσωπική σχέση μετά του Θεού.

Όταν ο άνθρωπος μπει σωστά μέσα σε αυτόν τον χώρο της σχέσεως του με τον Θεό, ανατέλλει μέσα του σιγά - σιγά αυτή η ισχυρά ελπίδα της αγάπης του Θεού. Παραβλέπει το γεγονός της αμαρτίας του, παραβλέπει το γεγονός της αποστασίας του, παραβλέπει το γεγονός της αρρώστιας του και έχει την χαράν της ελπίδας.

Όπως ένας άρρωστος ο οποίος είναι μεν στο νοσοκομείο υποφέρει, πονεί από τα τραύματά του, αλλά ξέρει ότι είναι στα χέρια ενός πολύ καλού γιατρού. Το νοσοκομείο έχει πολύ καλά μηχανήματα. Υπήρξαν κι άλλοι πολλοί τέτοιοι άρρωστοι κι όμως όλοι έγιναν καλά. Κι έτσι με την ελπίδα ότι όλα θα πάνε καλά αρχίζει να ανατέλλει σιγά - σιγά η χαρά μέσα του.

Η χαρά που δίνει ο κόσμος είναι χαρά εξωτερική διότι εξαρτάται από εξωτερικούς παράγοντες. Δηλαδή εάν ας πούμε η οικογένειά μας είναι καλή, ευτυχισμένη, αν οι σπουδές μας πάνε καλά, εάν όλες οι εργασίες μας, όλες οι ενέργειές μας είναι καλά και πάνε καλά, αυτά όλα τα εξωτερικά επιδρούν στο εσωτερικό "είναι" μας συνήθως και μας δημιουργούν και εμάς ευχάριστες καταστάσεις και χαρά και ευτυχία.

Εάν τα εξωτερικά γεγονότα δεν πάνε καλά, συνήθως και η ψυχή μας συμβαδίζει και τότε και εσωτερικά δεν πάμε καλά. Όμως στον χώρο τον πνευματικό της εκκλησίας δεν συμβαίνει έτσι. Ανεξαρτητοποιείται ο άνθρωπος από την επίδραση

του περιβάλλοντός του, είναι ελεύθερος από το περιβάλλον του, έστω κι αν όλα τα έξω πάνε κακά και τον απειλούν και τον συνθλίβουν. Κι αν ακόμα τον εξαφανίσουν από το πρόσωπο της γης, τότε αυτή η χαρά και η ειρήνη παραμένουν μέσα του διότι πλέον αποτελούν εσωτερικό γεγονός.

Είναι δηλαδή εκ των ένδον προς τα έξω, όχι εκ των έξω προς τα ένδω, διότι ακριβώς η χάρις του Θεού, η χάρις του Αγίου Πνεύματος, έχει την δύναμιν να εισχωρεί μέχρι το βαθύτατο “είναι” του ανθρώπου. Κι αυτό απέδειξαν οι άγιοι, οι οποίοι ενώ ήσαν καταδιωγμένοι, ενώ ήσαν φτωχοί, ενώ ήσαν μέσα στις ερήμους, μέσα στα σπήλαια, (τους μάρτυρες τους έτρωγαν τα λιοντάρια, τους έσφαζαν οι δήμιοι). Αυτοί οι άνθρωποι, ήσαν άνθρωποι ειρήνης, χαράς και άνθρωποι οι οποίοι μπορούσαν να αγκαλιάσουν με απόλυτη αγάπη ακόμα και τους ανθρώπους που τους μισούσαν και τους σκότωναν.

Όταν ο άνθρωπος μπει σωστά στην πνευματική ζωή, τότε από την πρώτη κιόλας ώρα αρχίζει να ανατέλλει μέσα του το φως της ελπίδος του Θεού. Όμως οπωσδήποτε έχουμε μια πορεία και αυτή η πορεία θέλει και αγώνα θέλει και υπομονή, θέλει καρτερία και προπάντων θέλει την πίστην ότι ο Θεός ως καλός ιατρός έχει στα χέρια του την δική μας πορεία η οποία είναι μια συνεργασία της δικής μας ελευθερίας με την χάρη και την συνεργασία του Αγίου Πνεύματος.

Απόδειξη είναι ότι ενώ πολλές φορές όλοι μας λένε ότι δεν πάμε καλά και αγωνιζόμαστε και δεν βλέπουμε τίποτα, εν τούτοις δεν βγαίνουμε έξω από την εκκλησία, παρά τα χάλια μας δηλαδή, παραμένουμε στον πνευματικό χώρο της εκκλησίας. Διότι υπάρχει μία μυστική έλξις, μία μυστική δύναμις μας συγκρατεί, παρ’ όλη την αντίθεση που συναντούμε σε κάθε βήμα μας.

Οι αντιρρήσεις που αισθανόμαστε μέσα μας, φανερώνουν ότι είμαστε άνθρωποι. Κι αλλοίμονο αν δεν είχαμε αντιρρήσεις. Θα ήμασταν τούβλα δηλαδή ας πούμε. Κι άρνηση του Θεού, γιατί όχι; Κοιτάξτε να δείτε κάτι, ο Θεός μας έδωσε το δικαίωμα να τον αρνηθούμε αλλά με καλό τρόπο ώστε να τον ανακαλύψουμε βέβαια, διότι κοιτάξετε, τίποτα δεν είναι δεδομένο και δεν δέχεται ουδεμία αντίρρηση, βεβαίως, και η ίδια η ύπαρξη του Θεού.

Διότι πώς να πούμε, πώς μπορεί κάποιος να αξιώσει ας πούμε να δεχθείς τον Θεό έτσι, χωρίς να τον ερευνήσεις; Αυτό το έκαναν στην δύση, ο μεσαίωνας το έκανε αυτό, και γι αυτό και τους έκαιγαν κιόλας. Βλέπετε η αίρεσις η απόκλισις από την ορθήν δόξαν περί του Θεού δε σηκώνει αντίρρησην. Εσηκώθη ο Γαλιλαίος να πει ότι η γη δεν είναι ίσια αλλά είναι στρογγυλή και πήγε να τον κάψει ο πάπας γιατί; Διότι πριν, εξέπεσε ο ίδιος από την αντίληψιν, την ορθήν δόξαν περί του Θεού.

Εις την εκκλησίαν έχουμε έρευνα, οι μεγαλύτεροι ερευνητές ήταν οι άγιοι, οι άγιοι έφτασαν , εδοκίμασαν όλα τα σημεία, ξεκίνησαν ακριβώς από αυτήν την έννοιαν. Άραγε υπάρχει Θεός; Εάν υπάρχει Θεός, τότε να τον δοκιμάσουμε, να τον ερευνήσουμε, εάν δεν υπάρχει τότε να τον απορρίψουμε. Θα είμαστε πολύ ανόητοι άνθρωποι και πολύ κακόμοιροι άνθρωποι, εάν ας πούμε κάνουμε όλον αυτόν τον αγώνα βασιζόμενοι σε μια πιθανότητα, ότι πιθανόν να υπάρχει Θεός.

Εάν δεν είμαστε όχι εκατό τοις εκατό αλλά ένα εκατομμύριο τοις εκατό σίγουροι της υπάρξεως του Θεού ως εμπειρίας στην καρδιά μας τότε ποιος τρελός θα ήταν αυτός που θα ακολουθούσε το ευαγγέλιο και τον Χριστόν; Αλίμονο δηλαδή τότε πράγματι είμαστε τρελοί οι άνθρωποι, να ακολουθούμε τον Χριστό με πιθανότητες, ότι πιθανόν να είναι έτσι.

Και εάν βέβαια η ευαγγελική ζωή, η ζωή της εκκλησίας ήταν: “ε, καλά εντάξει, δε χάσαμε και τίποτα εάν είμαστε και σε κανέναν σύλλογον που τρόπον τινά δεν είναι σωστός, ε, και τι έγινε;” Δεν είναι έτσι τα πράγματα όμως. Η εκκλησία δεν είναι έτσι ένας σύλλογος που ανήκομεν εν μέρει. Στην εκκλησία ζούμε ολόκληροι ως υπάρξεις, οι οποίοι δεχόμαστε κατ’ απόλυτον τρόπον τον Θεό μέσα μας.

Οπότε πρέπει οπωσδήποτε να δοκιμάσουμε εάν όντως υπάρχει ο Θεός και υπάρχει ο τρόπος. Οι πατέρες μας, οι άγιοι της εκκλησίας μας, μας έδειξαν ακόμα και το όργανον με το οποίον θα ανακαλύψομεν εάν υπάρχει Θεός. Ποιον είναι; Είναι η καρδιά μας, το είπε ο Χριστός, “μακάριοι οι καθαροί την καρδιά ότι αυτοί τον Θεόν όψονται”, το οπτικόν όργανον, το όργανον εκείνο με το οποίο θα εντοπίσομε, θα δούμε τον Θεό, δεν είναι τίποτε άλλο παρά η καρδιά μας και μέθοδος είναι η κάθαρσις της καρδιάς.

Οπότε εάν ένας άνθρωπος είναι άθεος, είναι πολύ καλά αν θέλει να δει τον Θεό, τότε να μην ψάχνει να τον βρει με λογικά επιχειρήματα, θα του υποδείξουμε τον δρόμο με τον οποίο τον είδαμε όλοι. Κι αυτός ο τρόπος και ο δρόμος, είναι η κάθαρσις της καρδιάς του. Εάν καθαρίσει την καρδιά του και δεν δει τον Θεό τότε έχει κάθε δικαίωμα να τον απορρίψει. Διότι ο Θεός δεν υπάρχει βάσει της λογικής. Ένας άγιος, ο άγιος Συμεών ο νέος θεολόγος είπε ότι ο Θεός δεν υπάρχει, και δεν υπάρχει διότι δεν υπάρχει με κανέναν τρόπο υπάρξεως που γνωρίζομεν εμείς. Κι είναι “ανύπαρκτος ύπαρξις” ο Θεός. Υπάρχει, αλλά δεν υπάρχει με τρόπον υπάρξεως που συγκρίνεται με αυτόν τον κόσμο. Ο Θεός δηλαδή δεν καταλαμβάνεται δια της λογικής, δια της φιλοσοφίας, αλλά δια της εμπειρίας, όταν αποκτήσεις εμπειρία του Θεού τότε ο νους μπορεί να εκφράσει αυτή την εμπειρίαν.

Κοίταξε παιδί μου να σου πω, δεν είναι θέμα ανθρώπων, είναι όλοι καλοί άνθρωποι, είναι θέμα ιστορικών ξέριες, αυτό το πρόβλημα. Να σας πω με λίγα λόγια γιατί είναι ιστορικό, διότι όπως και η ιστορία που μαθαίνουμε στα σχολεία μας είναι λάθος κατά πολύ και είναι γραμμένη από τους δυτικούς και είναι γραμμένη όπως τους συμφέρει και εμείς πήγαμε και τη μεταφράσαμε και τη διαβάζουμε τώρα.

Κατά τον ίδιον τρόπον και η θεολογία είναι επηρεασμένη από την δύσιν κατά ένα μεγάλο μέρος. Διότι μετά την απελευθέρωσιν της Ελλάδος, όταν απελευθερώθηκε μεν από τους Τούρκους, αλλά υποδουλώθηκε στους Βαβαρούς και η υποδούλωσις στους δυτικούς ήταν χειρότερη από την υποδούλωσιν στους Τούρκους, ιδρύθηκε το πανεπιστήμιο των Αθηνών.

Το πανεπιστήμιο Αθηνών ίδρυσε την φιλοσοφική και θεολογική σχολή. Αυτοί που το ίδρυσαν ήσαν Βαβαροί, άνθρωποι δηλαδή δυτικοί, με δυτικό τρόπο σκέψεως οι οποίοι νόμιζαν ότι η ορθοδοξία ήταν για τους γύφτους. Έτσι νόμιζαν ότι η ορθοδοξία ήταν γύφτικο πράγμα, ενώ η φιλοσοφία του ορθολογισμού και η θεολογία του ορθολογισμού, ανήκε δηλαδή στα αριστοκρατικά πνεύματα.

Και έτσι όλοι πήγαιναν και σπούδαζαν στα δυτικά πανεπιστήμια. Εμάθαιναν την ιστορία και την θεολογίαν και την φιλοσοφίαν από τους δυτικούς, τα έφερναν σε μας και άρχιζαν να παράγονται από το πανεπιστήμιο Αθηνών οι καθηγητές μας, και όλοι αυτοί οι οποίοι τρόπον τινά αποτελούν τα φώτα, ας το πούμε. Και έτσι είχαμε πολλά άρρωστα συμπτώματα εις τον χώρο της εκκλησίας και γενικά εις την νοοτροπία.

Βέβαια δεν είναι εύκολο ούτε δυνατόν από την μια στιγμή στην άλλη να γίνουν αλλαγές. Όμως είναι μεγάλη η ευλογία του Θεού, ότι εδώ και αρκετά χρόνια άρχισαν να εκδίδονται τα έργα των πατέρων, οι πηγές δηλαδή της ορθοδόξου παραδόσεως. Και ταυτόχρονα και ιστορικές πηγές και τα έργα των φιλοσόφων των αρχαίων, και έτσι τώρα αρχίζει σιγά - σιγά πλέον η επιστροφή εις την αυθεντικότητα.

Διότι μπορούμε να πούμε ότι, (ας το πούμε για την δύση, ας μη το πούμε για εμάς), η αθειά της δύσεως ήταν το αποτέλεσμα της θεολογίας και η δυτική εκκλησία έφερε σαν γνήσια παιδιά της τον αθεισμό. Διότι όταν ζήσει κανείς, όταν μπει κανείς μέσα στον δυτικό χώρον ευσεβείας δεν μπορεί να γίνει τίποτε άλλον παρά ένας άθεος ή ένας διεστραμμένος θρησκευτικά άνθρωπος.

Κι έτσι δημιούργησαν και τον τύπον του θρησκευτικού ανθρώπου, και

καταντήσαμε ένα διάστημα, να έχουμε τύπον θρησκευτικού ανθρώπου. Δηλαδή για να είσαι άνθρωπος της εκκλησίας πρέπει να φοράς αυτά τα φουστάνια, αυτά τα παντελόνια, αυτά τα μαλλιά, αυτά τα γυαλιά, αυτές τις κάλτσες και αυτά τα παπούτσια. Εάν δε φορούσες αυτές τις κάλτσες τότε δεν επήγαινες στον παράδεισον.

Ευτυχώς στην Κύπρο δεν είχαμε πολλά τέτοια συμπτώματα, είμαστε μακριά από τον χώρο εκείνον. Όμως δεν είναι θέμα ανθρώπων, δε φταίνε οι άνθρωποι, είναι ιστορικό το γεγονός τούτο. Είναι ιστορικό, δηλαδή είναι η υποδούλωση μας στην δύσιν. Γι αυτό ξέρετε ότι τελικά ο Θεός μέσα στην πρόνοιά του μας υπέταξε στους Τούρκους, κι όχι στους Φράγκους.

Διότι αν συνέχιζαν οι Φράγκοι να κρατούν την Κύπρο και τον ελληνικό χώρο την ρωμαϊκή αυτοκρατορία το Βυζάντιο, (το λεγόμενο Βυζάντιο το οποίο δεν ονομάστηκε ποτέ Βυζάντιο αλλά οι Δυτικοί το ονόμασαν Βυζάντιο και το λέμε και εμείς), Δε θα υπήρχε τίποτα. Οι Τούρκοι βέβαια μας έκοβαν τα κεφάλια μας, μας ταπεινώναν, αλλά δεν έχασαν την ορθόδοξον παράδοσίν μας και την ιστορίαν μας, ενώ οι Φράγκοι θα μας τα διέλυαν όλα δεν θα υπήρχαμε κατ' ουδένα λόγον.

Και γι' αυτόν τον λόγον είναι μεγάλη η ευθύνη, ευθύνη σας σε σας, που είστε νέα παιδιά και σπουδάζετε ώστε να μάθετε να ερευνάτε σωστά, τις ρίζες την παράδοσιν, τον τόπον αυτόν. Διότι αν ερευνάτε σωστά και είστε καλοί επιστήμονες, τότε οπωσδήποτε θα ανακαλύψετε αυτόν τον μεγάλον πλούτον της ορθοδοξίας, τον οποίον ανακαλύπτουν σήμερα ευτυχώς και δυτικοί.

Και σήμερα το να μιλεί κανείς περί της ορθοδοξίας εις την δύσιν είναι της μόδας και ένας μοναχός ένας ασκητής ένας ορθόδοξος άνθρωπος εις την δύσιν είναι ένα γεγονός το οποίον αποτελεί δηλαδή αντικείμενον πολλών παρατηρήσεων και πολλής μεγάλης ερεύνης. Διότι ανακάλυψαν επιτέλους ότι η ορθοδοξία είναι εμπειρία, και η εκκλησία του Χριστού είναι εμπειρία.

Γιατί νομίζετε στην δύση έχει πέραση σήμερα το ισλάμ; Το ισλάμ είναι μια κτηνωδία, τι είναι το ισλάμ; είναι μια κτηνωδία απέραντη. Όμως επειδή δίδει εμπειρία έστω και της κτηνωδίας, γι' αυτό πάνε εκεί, διότι οι άνθρωποι σήμερα, θέλουν εμπειρία και όχι φιλοσοφία, δηλαδή στοχασμόν.

Πηγή: agapienxristou.blogspot.ca